

Vänersborgs kommun

Strategi för invånardialog

Gäller fr.o.m. 2014-06-18

Antagen av kommunfullmäktige 2014-06-18

Innehållsförteckning

Inriktningsmål	1
Förhållningssätt	1
Berörda av invånardialog	1
När invånardialog är en lämplig metod	1
Hur invånardialogen kan användas	2

Dokumenttyp Strategi	Dokumentnamn Strategi för invånardialog	Antagen KF 2014-06-18, § 86	Version 1.1
Dokumentägare Kommunstyrelseförvaltningen	Dokumentansvarig Utvecklingschef	Reviderad	Giltighet Tills vidare
Dokumentinformation Kommunens strategier			Publicerad på hemsidan 2016-05-04
Andra styrande dokument som omnämns Mål- och resursplan., Vision och inriktningsmål, Regler för mål- och resultatstyrning			

Inriktningsmål

1 Inriktningsmål för invånardialog¹

Kommunfullmäktige beslutar om inriktningsmål. Inriktningsmål återfinns i Mål- och resursplanen.

Strategi

2 Förhållningssätt

Denna strategi uttrycker kommunfullmäktiges ställningstagande och vilja om ett arbetssätt för invånardialog. Invånardialog är ett förhållningssätt och arbetsmetodik som kan användas som ett stöd i arbetet.

Strategin innehåller inga begränsningar, förbud eller sanktioner om de inte följs. Det som är tvingande eller förbjudet regleras av lag och styrande dokument.

Invånardialog är en del av politikens metoder.

Det är beslutsfattarna, i enlighet med reglemente och delegationsordning, som avgör om, när och hur invånardialog ska användas. Det är också de som planerar och genomför utbildning och metodutveckling i invånardialog.

Berörda av invånardialog

3 Medborgare och politik

Kommunen kan söka dialog med alla invånare, boende i ett geografiskt område, särskilt intresserade eller en specifik målgrupp.

Utbildning, expertkunskap och lång erfarenhet är värdefull. Invånardialogen syftar till att låta andras förväntningar och önskemål komma till tals. Politiker kan få stöd av dialogen inför beslut.

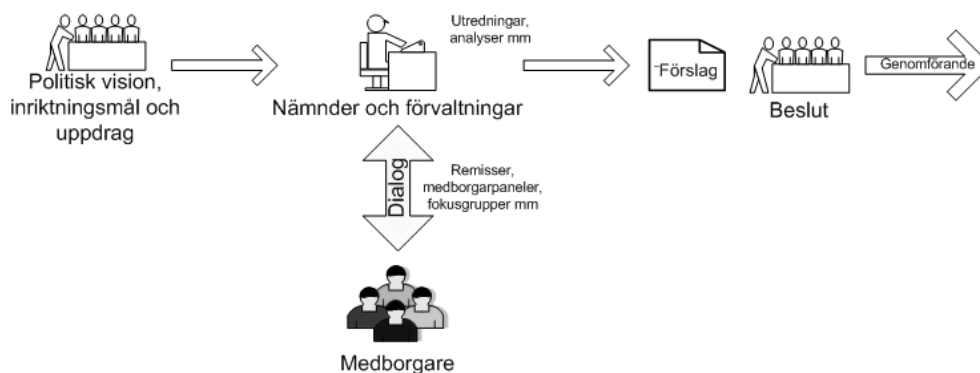
När invånardialog är en lämplig metod

4 Situationsanpassning

Den politiska organisationen verkar utifrån det mandat den fått i allmänna val och arbetar för att uppnå kommunfullmäktiges vision, inriktningsmål, förväntade resultat och uppdrag. Att vara representativt vald står inte i motsättning till att systematiskt lyssna till invånarnas åsikter i olika frågor. Under en mandatperiod kan omvärlden och förutsättningarna förändras om nya frågeställningar tillkommer. I sådana lägen kan det vara lämpligt att använda sig av invånardialog. Andra situationer kan vara när ett politiskt organ bedömer att de står inför ett viktigt beslut eller behöver mer kunskap inför prioriteringar. Ytterligare

en situation skulle kunna vara då en nämnd har två fullgoda förslag att ta ställning till och vill ge medbeslutande till invånarna.

I beslutsprocessens första skede bör alltid frågan ställas: Ska invånardialog användas? Och om svaret är ja, vilken form av invånardialog lämpar sig bäst?

Hur invånardialogen kan användas

5 Inflytandeformer

Ordet invånardialog är ett samlingsbegrepp för olika inflytandeformer. Det finns flera nivåer av invånardialog. Detta kan symboliseras av en trappa. Ett högre steg på trappan är en högre form av invånardialog men behöver för den skull, i en enskild fråga, inte vara bättre eller lämpligare. Beslutsfattaren avgör, utifrån den enskilda frågan, vilket steg som är lämpligt att ta.

För att kunna vara delaktig behöver man **information**. Information både om fakta, verksamhet och resultat. Information ges till enskilda eller till grupper. Kommunen använder sig av många vägar, t.ex. muntligt, hemsida, Facebook, trycksaker, pressinformation och annonser. Information kan också ges som radio- eller webbsända fullmäktigemöten. Att systematiskt överväga upprättande av kommunikationsplaner gör att informationsfrågan hålls vid liv.

Konsultation innebär att ge invånarna möjlighet till att ta ställning till alternativ de föredrar och tycker är mest lämpligt att genomföra. Konsultation är t.ex. pappersenkäter,

webb- eller e-postenkäter, remissförfarande till organisationer eller idéseminarier. Fokusgruppen är ett bra sätt för att ta reda på hur en grupp av invånare eller brukare tycker.

Invånarna ges möjlighet att möta andra för att föra **dialog** om olika frågor som rör samhällets utveckling. Utgångspunkten är att alla ska få föra fram sin åsikt och argumentera för sin syn på frågan och man behöver inte komma till konsensus. Dialog kan t.ex. göras med metoder som frågepanel på hemsidan, synpunkts- och klagomålshantering, medborgarbudget (experimentera med en budgetmodell på hemsidan och möjlighet att lämna synpunkter), diskussionsforum på hemsidan eller Facebook, trygghetsvandringar och stormöten. Ett annat sätt för dialog är då kommunen bjuder in allmänheten till kommunhuset för att möta politiker. Detta kan utökas till att erbjuda invånarna en diskussionsstund inför sammanträden.

Invånarna ges möjlighet att delta under en längre tid och är med i en utvecklingsprocess från det vita pappret till färdigt förslag som underlag till politiska beslut. **Inflytande** kan t.ex. vara att ge möjlighet till att lämna medborgarförslag till kommunfullmäktige. Rådslag med invånarna kan göras som en kombination av metoder, t.ex. områdesträffar och idéseminarier.

Medbeslutande är då en politisk församling ger invånarna alternativ att rösta på och i förväg utlovat att besluta i enlighet med det vinnande förslaget. Ett medbeslutande kan ha försiggåtts av andra steg på dialogtrappan.

ⁱ Dokumentet använder begreppet *invånardialog*. Ibland används *medborgardialog*, vilket i detta sammanhang betyder det samma. Invånardialog används för att understryka att dialog bör ske också med dem som inte är formella medborgare. Invånardialog blir också mer och mer vanligt förekommande som begrepp i kommunerna.